

Broedvogelinventarisatie 2023

HET GROENE STRAND - WEST (BVK XIII)

Mededeling nr. 359

door Peter Vermaas en Karel Adriaanse.
Vogelwerkgroep
Natuurvereniging Hollandse Delta

Broedvogelonderzoek 2023

Groene Strand West – ZHL

Een publicatie van de Vogelwerkgroep van de Natuurvereniging Hollandse Delta, een afdeling van de KNNV.

Mededelingnummer: 359

Auteur: Peter Vermaas

Inventarisatie door: Peter Vermaas, Karel Adriaanse

© KNNV - afdeling Hollandse Delta

Omslagfoto: Kleine karekiet - Foto: Peter Vermaas

Natuurvereniging Hollandse Delta

een afdeling van de KNNV

secretariaat:

Peter Vermaas

Schudegge 17

3224 BP Hellevoetsluis

Telefoon: 0181-324058

Email: secretaris@hollandsedelta.knnv.nl

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding

- doel
- waarnemers
- de kolonie in de lagune
- predatie
- verstoring door recreatiedruk
- verstoring door werkzaamheden

Hoofdstuk 2 Gebiedsbeschrijving

Hoofdstuk 3 Werkwijze

- data, tijden en autoclustering

Hoofdstuk 4 Resultaten en aanbevelingen

- resultaten
- aanbevelingen

Hoofdstuk 5 Slotopmerking

Bijlagen

bijlage 1

Overzicht van aantal vastgestelde territoria (BMP) 2007-2023

bijlage 2

Overzicht van bezoekdata

bijlage 3

Waargenomen soorten en totaal aantal vastgestelde territoria

Overige soorten per bezoekdatum

bijlage 4

Locatie van telgebied

bijlage 5

natuurtypenkaart

bijlage 6

Monitoringgebied Groene Strand West met observatiepunten.

heelblaadjesvlak

Hoofdstuk 1 Inleiding

Doel

Het vaststellen van broedgevallen van vogels op verzoek van het Zuid-Hollands Landschap.

Omdat sinds 2017 het gehele gebied BVK XIII in twee delen is gesplitst ten behoeve van een integrale telling door twee partijen, is ervoor gekozen om de daarna volgende inventarisaties van het Groene Strand -West ook te laten plaatsvinden met dezelfde systematiek. Dat hield dus in dat het gehele westelijke deel van BVK XIII volgens de regels van Sovon BMP A wordt geïnventariseerd. Voor 2017 was de inventarisatie gericht op de steltlopers en strandbroeders die voornamelijk in de lagune werden waargenomen. Met ingang van dit jaar zullen we de BMP A methode voortzetten, met extra aandacht voor de gevolgen van gewijzigd beheer dat mogelijk gemaakt wordt door gelden die door Eneco worden verstrekt in het kader van natuurcompensatie voor het windmolenpark Maasvlakte 2. Het beheer van het gebied zal moeten leiden tot herstel en verbetering van de broedgelegenheid voor onder andere Kokmeeuw, Visdief, Bontbekplevier en Kluut die de laatste jaren de eilandjes in de lagune niet of nauwelijks meer aantrekkelijk vonden. De broedvogelmonitoring kan hierbij objectieve data opleveren die de gevolgen van het aangepaste beheer kunnen staven.

Waarnemers

De inventarisatie is uitgevoerd door hoofdteller Peter Vermaas (PVRS00) en Karel Adriaanse (KADE00). Beiden zijn lid van de vogelwerkgroep van de KNNV-afdeling Hollandse Delta.

Op verschillende bezoekdagen zijn anderen meegeweest als gast:

Janine Varekamp (bezoek 2,3,7,8) en Arie Nobel (bezoek 5).

De kolonie in de lagune

Op de eilandjes in de lagune is jarenlang een flinke kolonie kokmeeuwen en visdieven geweest. De omstandigheden voor deze broeders van het kale zand werden echter steeds ongunstiger. Bovenop de achteruitgang van de geschiktheid van het terrein zijn er andere oorzaken geweest die hebben gezorgd voor het compleet verdwijnen van de kolonie kokmeeuwen en visdieven. Recreatiedruk in het begin van de coronatijd zal zeker een van de oorzaken zijn geweest. Daarnaast is steeds vaker waargenomen dat de vos voor predatie zorgt. In 2020 was de teruggang dramatisch. Er broedde geen enkele vogel meer. In 2021 is het aantal broedvogels blijven steken op een handvol. In 2022 heeft ZHL voorafgaand aan het broedseizoen de eilandjes in de lagune geheel ontdaan van de toplaag en de bodem schraal gemaakt. Deze aanpak was echter niet voldoende, aangezien de begroeiing toch weer terugkwam. Voor het broedseizoen 2023 zijn de 3 eilandjes in de lagune weer geheel kaal gemaakt en is een laag schelpenzand aangebracht. Het nieuwe eiland is voor de helft kaal gemaakt. Een totale aanpak zal het volgende seizoen moeten plaatsvinden. Deze ingrepen hebben wel enig effect gehad. De eilandjes bleven tot begin mei redelijk kaal, maar daarna konden distels toch weer opschieten. Voor het langdurig kaalhouden zullen er andere ingrepen nodig zijn.

Predatie:

Vorige jaren bleek het terrein al geschikt voor vossen, Ook dit jaar is de vos waargenomen op het plevierenvlak. Of dit de reden is dat grondbroeders de eilanden nog steeds niet aantrekkelijk vinden, zal moeten blijken als de vos op andere manieren buiten het terrein gehouden kan worden.

Kluut met jongen, 5 juni 2023

Verstoring door recreatiedruk:

De natuur van het groene strand heeft in de eerste lockdownperiode van 2020 een toevloed aan ongedisciplineerd bezoek opgeleverd. Die drukte is inmiddels verdwenen. Paden die breder waren geworden door meer betreding, zijn weer smal. De rieten kijkschermen zijn vervangen door corten-stalen schermen op betonnen basis. Het hoge kijkscherm is vernieuwd. Het pad naar de ronde uitkijk werd in de loop van het voorjaar weinig betreden. Misschien had het publiek ook in de gaten dat er op de lagune niet veel te zien was.

Verstoring door werkzaamheden:

Tijdens de laatste telronde, dus tijdens het broedseizoen, werden werkzaamheden verricht. We constateerden dat er stalen rijplaten het gebied in gelegd waren. Hierover reed een trekker met laadbak om zand te verplaatsen. We hebben dit gemeld bij onze contactpersoon van ZHL (J.A. Dijkhuizen) die zelf ook niet op de hoogte was. Het bleek te gaan om het verplaatsen van zand bij "Aan Zee" naar een zanddepot in het telgebied. Waarom dit tijdens het broedseizoen moest plaatsvinden werd niet duidelijk.

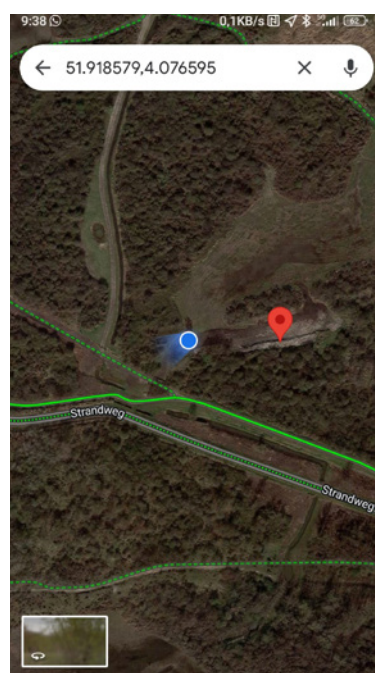
uitzicht door kijkscherm

kijkscherm van corten staal op betonplaat

hoge uitkijk tegenover de lagune

Hoofdstuk 2 Gebiedsbeschrijving

Het telgebied (plot 4834, Groene Strand-West, BVK XIII) bevindt zich aan de ZO-zijde van het Oostvoornse Meer. Het gebied is in beheer bij het Zuid-Hollands Landschap en bekend als vak 13. De inventarisatie van broedvogels richt zich op het westelijk deel van dit gebied dat aan de zuidkant begrensd is door de Strandweg vanaf Hotel Van Marion tot de parkeerplaats bij “paviljoen De Duinrand”, aan de noordzijde het Oostvoornse meer met het plevierenvlak, de lagune en het nieuwe eiland en aan de oostzijde het pad van Hotel Van Marion naar de vogelkijkhut.

Het telgebied is niet vrij toegankelijk voor publiek, maar kan grotendeels vanaf verschillende paden worden geobserveerd. Het gebied ten zuiden van het plevierenvlak is te uitgestrekt om alleen vanaf de paden te onderzoeken.

In het terrein zijn voor het publiek een aantal kijkschermen geplaatst: bijlage 6 - locatie 2 en 3. Observatiepunt 4 is een verhoogd scherm.

Vanuit de observatiepunten 2 en 3 is er zicht op het plevierenvlak.

Punt 1 is geen kijkscherm. Doordat bij het verwijderen van struiken een kale plek is ontstaan is het weer mogelijk om vanaf dat punt het plevierenvlak te observeren.

De verhoogde uitkijk (4) geeft zicht op de lagune met drie eilandjes. De lagune wordt aan de NO-zijde afgesloten door een strandje met dicht struikgewas.

De observatiehut geeft zicht op de NO-zijde van de eilandjes en op de ZW-zijde van het nieuwe eiland. De begroeiing van het deel van het eiland dat nog niet kaalgemaakt is belemmert waarnemingen sterk.

Kleine plevier

Hoofdstuk 3 Werkwijze

De *Handleiding Broedvogelmonitoring Project* van Sovon werd gehanteerd voor de wijze van monitoring en het uitwerken van de telresultaten. De waarnemingen zijn ingevoerd op de site van Sovon en de territoria zijn berekend door het programma van autoclustering.

De grondbroedende vogels werden voornamelijk visueel waargenomen. Van een deel van de vogelsoorten kon de exacte broedlocatie worden waargenomen. Daarnaast zijn er ook broedgevallen gebaseerd op waarneming van donsjongen. Een deel van de broedlocaties zijn vanaf de observatiepunten niet waarneembaar door het dichte struikgewas waartussen nesten kunnen liggen. De andere vogelsoorten zijn afhankelijk van hun gedrag ingevoerd volgens de criteria van broedcodes, die variëren van code 0 (niet-territoriumindicerende waarnemingen buiten geschikt broedbiotoop) tot waarnemingcode 16 (nest met jongen).

In het overzicht staan ook vogels gemeld die ter plekke niet gebroed hebben (bijlage 3).

Om het gebied ten zuiden van de kijkschermen te inventariseren liepen we terug langs de kijkschermen om het grote veld ("heelblaadjesvlak") vanaf de westzijde in te lopen (niet toegankelijk voor publiek) en daarna terug naar het verbindingspad (zie bijlage 6) dat in oostelijke richting weer aansluit bij het pad naar "hotel Van Marion". Broedvogels die zich aan de NO-zijde van het nieuwe eiland bevinden zijn vanuit de observatiepunten niet goed te zien. Op basis van de geringe aanwezigheid van vogels aan de zichtbare zijde verwachten we aan de NO kant weinig broedgevallen. De zuidzijde van het telgebied werd geïnventariseerd vanaf het fietspad.

De waarnemingen zijn met de app Avimap ingevoerd in het systeem van Sovon. Na de afronding van alle tellingen is de automatische clustering voor BMP-A projecten uitgevoerd. De kokmeeuwen en de visdieven werden bij Sovon in het verleden ingevoerd als kolonievogels. Aangezien RWS ook telt en de aantallen van de lagune opneemt in hun tellingen van de kustbroeders wordt de kolonie van het groene strand niet meer door ons ingevoerd. Nu de kolonie vertrokken is (sinds 2020) komen deze uiteraard helemaal niet voor.

Data, tijden en autoclustering.

De gebieden zijn 9 keer bezocht. Dit betreft 8 ochtenden en 1 avondtelling.

Om het gehele telgebied te monitoren was per bezoek 4,5 à 5 uur nodig.

Bezoekdata zijn vermeld op bijlage 2.

Niet alle waarnemingen resulteren in een vastgesteld territorium. Alle waargenomen vogels worden vermeld in de totaalijst (bijlage 3).

Bontbekplevier met jong

Hoofdstuk 4 Resultaten en aanbevelingen

Resultaten

In de tabel van bijlage 1 is een overzicht van aantallen broedvogels weergegeven van de tellingen bij de lagune van 2007-2016. Toen is niet het gehele gebied geïnventariseerd, maar alleen het noordelijke deel rond de lagune. Van de soorten van die deeltellingen zijn de aantallen toegevoegd uit de jaren 2017-2023 zodat voor die soorten over een langere tijd een overzicht gegeven wordt.

Alle territoria van het gehele gebied (2023) zijn te vinden in bijlage 3.

De soortkaarten, met stippen waar de territoria zich bevinden, worden niet opgenomen in dit verslag. Zij zijn wel op aanvraag beschikbaar via de NHD, als apart bestand, voor wetenschappelijke doeleinden. Aan de hand van die stippenkaarten is goed te zien hoe de verschillende soorten verspreid, danwel geconcentreerd in het gebied territoriaal aanwezig zijn. Kijken we naar de eilandjes dan zien we daar Bergeend (1), Brandgans (17), Bontbekplevier (3) Grote Canadese gans (5), Kleine plevier (4), Kokmeeuw (1), Scholekster (5 op de eilanden en 5 op het plevierenvlak). Grauwe gans heeft territoria die over een groter gebied verspreid zijn

De avondtelling op 23 mei leverde extra informatie op in de vorm van 2 territoria Houtsnip.

Aanbevelingen

Dat de kaalgemaakte eilandjes niet direct succesvol zijn, moeten we misschien ook met wat geduld beoordelen. Onderhoud zodat de begroeiing niet terugkeert, zal wel noodzakelijk zijn. De voedselrijke ondergrond onder de nieuwe toplaag zal mogelijk toch weer zorgen voor begroeide in plaats van kale eilandjes. Dat de koloniebroeders na verstoring niet direct terugkomen kan een tijdelijk effect zijn. Misschien dat de komende jaren de situatie verbetert.

Aangezien predatie de meest versturende factor op dit moment lijkt te zijn, zou er gedacht kunnen worden aan maatregelen die de vos op afstand houden. Of water in de lagune voldoende is als barrière valt te betwijfelen.

Het “nieuwe eiland” is tot nu toe niet aan de beurt geweest om geschikter te maken voor kustbroeders. Gezien de grote hoeveelheid kokmeeuwen en visdieven die het Oostvoornse meer kiezen als broedgebied zou dit eiland zeker plek kunnen bieden aan een flink aantal territoria. De stortstenen-dammen die aan de noordoever liggen zijn het bewijs dat zelfs met behoorlijk intensieve recreatie op korte afstand succesvol gebroed kan worden. Het lijkt dat deze stortstenen bovenlaag minder onderhoudsgevoelig is in vergelijking met de zand en schelpen toplaag van het nieuwe eiland. Te overwegen valt om hier een vergelijkbare bedekking aan te brengen of de beschoeiing van het eiland rondom uit te voeren zoals de stortstenen dammen.

Voor bezoekers van het gebied zou een verhoogd uitzichtpunt over het plevierenvlak en het Oostvoornse meer ter hoogte van observatiepunt 1 een toegevoegde waarde geven. Ook voor de inventarisaties zou zo'n verhoogd uitzichtpunt een beter zicht geven over het veld.

jonge Bontbekplevier

Hoofdstuk 5 Slotopmerking

Bij het vergelijken van de aantallen territoria van dit jaar met die van 2022 vallen een aantal soorten op. Teruggang in aantallen territoria zien we bij Merel (-11), Nachtegaal (-5) en Zanglijster (-5). Ook de Rietzanger was minder in aantal (-10). Daarentegen waren er meer territoria Zwartkop (+12).

Van de soorten die min of meer horen bij open duin en vochtige duinvallei zijn Tureluur (+3), Scholekster (+3) en Kleine plevier (+3) toegenomen.

Ook Brandgans (+9), Grauwe gans (+6) en Grote Canadese gans (+1) hadden meer territoria. Wat hiervan de oorzaken kunnen zijn, is natuurlijk niet met zekerheid vast te stellen. Hebben de beheersmaatregelen hierin een rol gespeeld, of is het slechts een tijdelijke verandering veroorzaakt door temperatuur of voedselaanbod? Tijdens de inventarisaties hebben we de vos niet waargenomen, maar hij is zeker nog aanwezig (tijdens bezoek buiten de inventarisatie data is hij wel gezien).

Het totaal aantal vogelsoorten (met en zonder territorium) komt dit jaar op 90.

Het aantal soorten vogels met een territorium komt dit jaar op 66.

Voorwaarden om de doelstellingen van de inventarisatie te verwezenlijken.

De beheersmaatregelen die worden uitgevoerd mede dankzij de aanvullende financiering van Eneco hebben voor het broedseizoen een aanvang genomen. Wat er precies is uitgevoerd en met welk doel is nauwelijks gecommuniceerd. Er was wel verteld dat de eilandjes geheel onkruidvrij gemaakt zouden gaan worden en dat er een nieuwe laag schelpen zou worden aangebracht. Bij het inventariseren bleek dat er meer werkzaamheden in het gebied waren verricht. Rondom het open veld aan de westzijde (een vlak waar gedurende het voorjaar veel vleeskleurige orchideeën groeien) was de grond in een baan van ruim 2,5 meter afgeschraapt. De struiken langs het pad bij observatiepunten 1 en 1a waren gerooid. Een deel van de gerooide struiken was langs het pad gestapeld als natuurlijke begrenzing tussen het pad en het plevierenvlak. Er was ook grondwerk verricht, maar vanaf de zichtpunten konden we niet inschatten wat er was gedaan.

De oude lage kijkschermen waren vervangen en het hoge kijkscherm was gerenoveerd. De eilandjes in de lagune lagen er kaal bij en op afstand zag het er naar uit dat er schelpen op lagen. Of al het oude opschot en plantenresten verwijderd waren konden we niet constateren. Half mei waren de eilandjes alweer flink bedekt door opkomende distels. Of de watergang rondom de eilandjes verdiept was of niet kon ook niet worden vastgesteld. Over het mogelijk verdiepen van het water rondom de eilandjes om het voor de vos minder toegankelijk te maken was wel gesproken, maar het is ons niet bekend of dit in het plan van aanpak is blijven staan. De helft van het "nieuwe eiland" leek er net zo bij te liggen als de lagune eilandjes. Later kregen we te horen dat dit eiland in een later stadium ook verder kaal gemaakt zou gaan worden.

Voor het inschatten van oorzaken en gevolgen van wijzigingen in het aantal territoria zou het goed zijn om beter geïnformeerd te zijn over de beheersmaatregelen en de motivatie daarachter. Omgekeerd zou het analyseren van de telgegevens de beheersmaatregelen moeten kunnen onderbouwen. Het uitwisselen van informatie werkt dan twee kanten op.

13 mei 2023 - Scholekster broedt op een van de eilandjes in de lagune. Distels groeien welig.

Bijlage 1

Overzicht van aantal vastgestelde territoria (BMP) 2007-2016 van het **NW deel** vak XIII met de aantallen van 2017 - 2023 voor het **gehele** gebied in de laatste kolommen vetgedrukt ter vergelijking.

soort	'07	'08	'09	'10	'11	'12	'13	'14	'15	'16	'17	'18	'19	'20	'21	'22	'23
Grauwe Gans	15	93	130	90	22	10	5	3	12	5	10	18	19	14	6	7	13
Grote Canadese Gans	6	6	10	12	14	13	12	10	11	7	9	23	14	11	7	4	5
Brandgans	2	6	6	12	19	19	25	27	13	47	35	29	36	30	63	8	17
Nijlgans		6 juv	4 juv	1	1			1	1	1	1	2		1			
Bergeend	2	44 juv		5 juv			1		4	3	3	2	5	2	3	2	2
Krakeend					1				1	1		1	3	1	2	2	3
Wilde eend								1	4	2	1	3	2	2	3	2	3
Kuifeend									3	2		2	4	1		1	
Scholekster	14	14	10	13	16	14	7	10	8	10	5	10	10	8	10	7	10
Kluut	7	21	17	28	43	22	17	11	12	5		9	2	2		1	5
Kleine Plevier	4	5	5	6	5	1	6	1	2	1	1			2	2	1	4
Bontbekplevier	2	5	4	5	5	4	3	2	1	2		2					3
Kievit	22	17	11	14	16	23	8	9	14	6	7	8	7	7	4	5	7
Grutto									1					1			
Tureluur	8	9	7	7	3	5	4	4	4	4	5	5	5	12	5	5	8
Zwartkopmeeuw						1		1	2	4	2	3					
Stormmeeuw								1									
Kl. Mantelmeeuw								1					2				
Kokmeeuw	18	0	0	42	114	253	284	218	258	491	233	326	318		3		1
Visdief	25	20	7	29	190	273	196	122	152	196	138	83	85				2

Bijlage 2

Overzicht van bezoekdata 2023

	datum	starttijd	eindtijd	teller	bezoektype	omstandigheden
1.	11-mrt	06:41	11:00	PVRS00	zonop	-3° C, ZW1
2.	29-mrt	06:44	11:23	PVRS00 KADE00	zonop	8° C, ZZW2
3.	10-apr	06:35	11:11	PVRS00 KADE00	zonop	10° C, ZZO3
4.	21-apr	06:03	10:34	PVRS00 KADE00	zonop	7° C, O2
5.	1-mei	05:50	11:00	KADE00	zonop	10° C, WNW1
6.	13-mei	05:20	10:21	PVRS00	zonop	12° C, N2
7.	23-mei	19:39	22:31	PVRS00 KADE00	avond	13° C, N4
8.	5-jun	04:51	09:45	PVRS00 KADE00	zonop	11° C, N3

Bijlage 3

Waargenomen soorten en totaal aantal vastgestelde territoria Kolonievogels

soort	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kokmeeuw	18	0	0	42	114	253	284	218	258	491	233	326	587	0
Visdief	25	20	7	29	190	273	196	122	152	196	138	83	85	0

Overige soorten per bezoekdatum

	aantal territoria groter dan in 2022
	aantal territoria kleiner dan in 2022

	soort / bezoek	1	2	3	4	5	6	7	8	aantal autocluster territoria 2023	hoogste broedcode	aantal autocluster territoria 2022
1.	Aalscholver	1			1	1	-1	1			0	
2.	Appelvink						1			1	2	
3.	Baardman		1						1	1	1	
4.	Beflijster					1					3	
5.	Bergeend		1	1	2	3	2	2	1	2	5	2
6.	Blauwborst			1						1	2	
7.	Blauwe Reiger	1		1		3	1	1	1 (1)		0	
8.	Boerenzwaluw					2					3	
9.	Bontbekplevier			2	1		3		3	3	12	
10.	Boomkruiper		1							1	2	
11.	Boomleeuwerik		2					1		1	2	
12.	Bosrietzanger					2	3	5	13 (1)	16	2	16
13.	Braamsluiper				1	4	1		1	5	2	4
14.	Brandgans	6	7	9	30	9	17	3	5	17	13	8
15.	Bruine Kiekendief		1		2			1		1	9	1
16.	Buizerd	3	2	2	1		1	1		1	2	1
17.	Cetti's Zanger	9	12	18	19	15	14	8	12	21	2	19
18.	Ekster	4	1	2				1	1	2	3	3
19.	Fazant	10	11	9	12	5	8	5	6	15	3	13
20.	Fitis			11	13	12	18	4	4	31	14	19
21.	Fuut	1		1	3	1 (3)	2			2	5	1
22.	Gaai	1	1	1	3	1	1			2	3	3
23.	Goudvink	5	9	5	2	2	5		6	9	3	6
24.	Grasmus					7	9		9	14	2	12
25.	Graspieper	1	2		1	1	3		3	4	3	2
26.	Grauwe Gans	13	11	6		2 (3)	3			13	12	7
27.	Groene Specht					1				1	2	1
28.	Groenling		1	6	4	2		1	3	6	2	2
29.	Grote Bonte Specht		1			1				1	2	2
30.	Grote Canadese Gans	4	8	5	4	4				5	13	4
31.	Grote Mantelmeeuw						1 (1)	-1			1	
32.	Grote Stern							1			1	
33.	Grote Zilverreiger		2				3 (1)	-1	-1		0	
34.	Havik	1				1	1	1			2	
35.	Heggenmus	20	14	11	5	13	8	3	12	29	3	23
36.	Holenduif					1			1	1	3	1
37.	Houtduif	1	1	3	2	3		1	1	4	3	5
38.	Houtsnip				2				2	2	2	2
39.	Kievit	2	9	6	6	5	6		2	7	13	5
40.	Kleine Karekiet				3	3	4	4	12	16	2	15
41.	Kleine Mantelmeeuw		1				2				1	

42.	Kleine Plevier			2	7	2			4	4	12	1
43.	Kleine Zilverreiger		1	1							1	
44.	Kluut					1	4	2	4	4	12	1
45.	Kneu		3	6	4	3	1	2	2	5	3	6
46.	Knobbelzwaan				1	1				1	3	
47.	Koekoek				1	1	2	1	1	1	2	2
48.	Kokmeeuw		2	1		4	-1	1		1	6	
49.	Koolmees	16	13	8	12	9	2	2	4	17	3	12
50.	Krakeend			1	3	2	3			3	3	2
51.	Kuifeend	2	1		1	1					3	1
52.	Lepelaar	1	6	-2	1	1	1				0	
53.	Meerkoet					2			1	1	3	
54.	Merel	23	13	21	11	24	15	17	20	29	14	40
55.	Middelste Zaagbek	-1	2	1		1	1			1	3	1
56.	Nachtegaal				6	7	10	3	4	9	2	14
57.	Oeverloper					1	1				1	
58.	Oeverzwaluw				1						0	
59.	Pimpelmees	10	5	4	4	4	1		1	11	3	9
60.	Putter			1	1	2	1	1	1	3	3	5
61.	Rietgors			1		1					3	1
62.	Rietzanger		1	14	15	19	13	3	9 (1)	24	14	34
63.	Roodborst	9	11	9	7	5	4	4	4	12	2	17
64.	Roodborsttapuit		2	2		2	3	2	2	4	14	3
65.	Scholekster	2	12	10	8	6	10	4	6	10	13	7
66.	Slechtvalk	1									1	
67.	Sperwer				1						1	
68.	Spotvogel								3	3	2	1
69.	Sprinkhaanzanger			2	1	2	1	1		3	2	4
70.	Staartmees		3		1		2		1	3	3	2
71.	Stormmeeuw						1				1	
72.	Tjiftjaf		41	44	24	35	33	13	29 (1)	44	2	43
73.	Tuinfluit					10	15	4	7	16	2	14
74.	Tureluur		1	8	1	4	8	1	1	8	7	5
75.	Vink	15	3	6	2	1	1	3	1	8	3	7
76.	Visdief					13	3		1	2	13	
77.	Waterral	1	2			1		1		2	2	1
78.	Wilde Eend	1	2	3	3	3	1	1	1	3	3	2
79.	Winterkoning	14	42	46	41	30	42	14	43	58	2	64
80.	Wintertaling				2				1	1	3	
81.	Witte Kwikstaart					1			2		2	1
82.	Wulp	1									2	
83.	Zanglijster	14	3	5	9	8	6	6	8	14	14	19
84.	Zilvermeeuw		1			12	-1	1 (1)		1	3	
85.	Zwarte Kraai	3	2	2	1	1	1	2	1	4	3	1
86.	Zwartkop			23	23	26	54	12	24	57	7	45
87.	Zwartkopmeeuw						1				1	

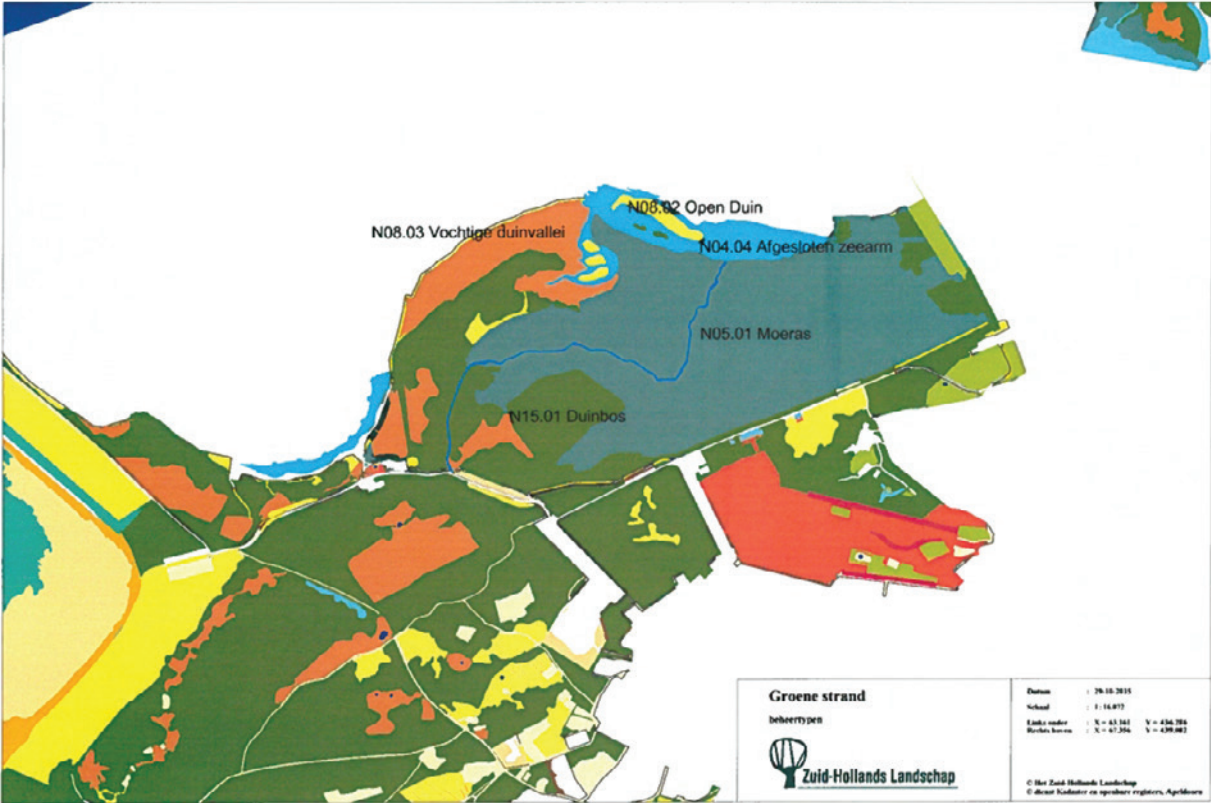
vogelsoorten niet in autoclustering

1.	Groenpootruiter		1	1	1	2			1			
2.	Witgat				3							
3.	Zwarte Ruiter						1					

Overige soorten

1.	Haas	2		4				3	1			
2.	Konijn	1	2	1	1	3	3		10			
3.	Ree	4	1	1	1	2		5	11			

Bijlage 5 Natuurtypenkaart

Bijlage 6

Monitoringgebied Groene Strand West met observatiepunten.

